

MEMO

Aan : Gemeenteraad
Cc : N.v.t.
Van : College van B&W
Datum : maandag 28 oktober 2021
Betreft : Consequenties netcongestie TenneT

Aanleiding: bericht netcongestie TenneT

Op 12 oktober 2021 heeft de landelijke netbeheerder TenneT als gevolg van congestie op het net een stop afgekondigd voor het grootschalig terugleveren van energie op het nationale en regionale energienetwerk in de provincie Utrecht. Dit betekent dat nieuwe grootschalige zon- en windinitiatieven in de provincie Utrecht (met een grootverbruik aansluiting) hierdoor op dit moment niet meer vanzelfsprekend aangesloten kunnen worden op het elektriciteitsnet.

Gevolgen uitnodigingskader en energie-projecten

Er wordt nu onderzoek gedaan hoe er op korte termijn toch ruimte op het net kan worden gecreëerd. In december weten we meer over de mogelijkheden die er wel zijn en op welke termijn die mogelijkheden er zijn. Daarnaast weten we dat het uitwerken van initiatieven voor grootschalige duurzame opwek veel tijd vraagt van initiatiefnemers en ook de ruimtelijke procedures vragen tijd. We gaan dan ook door met het uitnodigingskader en de energie-projecten, zodat, zodra er ruimte is op het elektriciteitsnet, de voorbereiding van de projecten vergoederd is.

Hoe kan het dat er congestie is ontstaan?

Door de snelle groei van duurzame elektriciteitsopwekking uit zonnepanelen en windmolens, maar ook de economische groei loopt het elektriciteitsnet de komende jaren op steeds meer plekken tegen zijn grenzen aan. Alle provincies in Nederland hebben op dit moment al in meer of mindere mate te maken met krapte op het elektriciteitsnet.

In de provincie Utrecht vinden er volop ontwikkelingen plaats op het gebied van verduurzaming van de energievoorziening. De snelheid van deze ontwikkelingen en de snelheid om het elektriciteitsnet hierop aan te passen gaan daarbij niet altijd hand in hand. De netbeheerders geven aan de komende jaren volop te investeren in de energie-infrastructuur om de duurzame groei te faciliteren. Op dit moment is de groei van duurzame teruglevering in verschillende delen van het land zo groot, dat er ook knelpunten gaan ontstaan op het hoogspanningsnet van de landelijke netbeheerder TenneT. Als je de energie die je opwekt direct zelf verbruikt of opslaat en slechts een kleinverbruikaansluiting op het net nodig hebt, is er geen probleem. Initiatieven voor duurzame opwek tot 3 x 80 ampère oftewel ongeveer 200 zonnepanelen kunnen nog wel worden aangesloten. De congestie heeft dus geen gevolgen voor het realiseren van zonnepanelen op particuliere daken of kleinere daken van maatschappelijk vastgoed.

Wat zijn de gevolgen voor lokale initiatieven en wat wordt er gedaan om het op te lossen?

De melding heeft wel gevolgen voor nieuwe initiatieven voor duurzame opwek van zowel bestaande als nieuwe klanten met een grootverbruik aansluiting. Daarom kunnen vanaf 12 oktober geen nieuwe aanvragen worden gehonoreerd voor grootschalige duurzame opwek. Deze kunnen niet worden gehonoreerd totdat TenneT het net heeft uitgebreid, of totdat er een positieve uitkomst volgt uit het congestiemanagementonderzoek. Dit onderzoek om door middel van congestiemanagement extra ruimte te creëren wordt medio december 2021 afgerond.

TenneT verwacht de knelpunten in de periode 2026-2029 gefaseerd structureel op te kunnen lossen. Ze is al bezig met versterking en uitbreiding van het energienet. Dit wordt stapsgewijs uitgevoerd en geeft daarmee weer gefaseerd ruimte op het net. De provincie zal de samenwerking met de netbeheerders en andere partners in de regio verder intensiveren zodat wij dit waar mogelijk zo goed mogelijk kunnen ondersteunen.

Wat zijn de gevolgen voor ons uitnodigingskader en de route naar een energieneutraal Leusden?

In het uitnodigingskader bepalen we de ruimte die er is voor (een eerste stap van) duurzame opwek in het buitengebied. De ruimtelijke afweging die we daarvoor maken, en de argumenten die mensen daar voor en tegen willen inbrengen, blijven relevant. De netcongestie betekent echter wel dat er op dit moment geen nieuwe projecten die (voor meer dan 200 zonnepanelen aan opwek) terugleveren aan het net, aangesloten kunnen. Tegelijkertijd wordt er nog onderzoek gedaan hoe er op korte termijn toch ruimte op het net kan worden gecreëerd. Bovendien weten we dat het uitwerken van initiatieven voor grootschalige duurzame opwek veel tijd vraagt van initiatiefnemers en ook de ruimtelijke procedures vragen tijd. We weten nog niet welke oplossingen er voor het probleem van de netcongestie beschikbaar komen en wanneer deze gerealiseerd zijn.

Het voornemen is om het uitnodigingskader een eerste stap te zetten en daarna over 2 jaar de balans op te maken. Over twee jaar zullen we dus zien wat het effect is geweest van de stop die TenneT nu heeft afgekondigd. En of dit consequenties heeft voor onze routekaart naar een energieneutraal Leusden en het uitnodigingskader voor de jaren erna. Daarmee blijft het afronden van het uitnodigingskader om inhoudelijke redenen gewenst. Bovendien is het niet gewenst om dit proces, waaraan zoveel inwoners een bijdrage hebben geleverd door hun mening te geven, nu te stoppen. Dat doet geen recht aan de inbreng en betrokkenheid van al die partners en inwoners.

Wat zijn de gevolgen van de congestie voor de RES?

Stedin heeft ons laten weten dat de congestiemelding van TenneT geen effect heeft op klanten met wie Stedin al een overeenkomst heeft. Ook de ambities die in de RES zijn vastgelegd, denken ze te kunnen blijven faciliteren. De ambities van de RES komen hiermee onder druk te staan omdat het tempo en de volgorde van de realisatie er waarschijnlijk anders uit komen te zien. Tegelijkertijd weten we dat het uitwerken van initiatieven voor grootschalige duurzame opwek veel tijd vraagt van initiatiefnemers en ook de ruimtelijke procedures vragen tijd. De komende jaren moeten er nog veel stappen gezet worden om de verschillende zoekgebieden in de regio en voorgenomen initiatieven om grootschalige daken te voorzien van zonnepanelen, zover uit te werken dat er een vergunning kan worden aangevraagd. Voor de RES'en binnen de Provincie Utrecht vormt de planning van TenneT een kritisch pad om de gestelde ambities in 2030 te kunnen halen. We gaan dan ook door met het verder uitwerken van de RES en het mogelijk maken van lokale initiatieven, zodat, zodra er ruimte is op het elektriciteitsnet, de voorbereiding van de projecten vergevorderd is. Integrale samenwerking tussen de RES Amersfoort, RES Foodvalley en de RES U16 is dan ook noodzakelijk om werkzaamheden te kunnen versnellen en het vrijkomen van nieuwe transportcapaciteit zo efficiënt als mogelijk te kunnen benutten.

Zoeken naar alternatieven en kern van aanpak blijft energiebesparing en opwekken in bebouwd gebied

Naast het mogelijk maken van grootschalige projecten (in bebouwd en buitengebied) blijven we alle aandacht en energie die er beschikbaar is richten op het verder versnellen van de kleine projecten en het zoeken naar mogelijkheden om grote projecten te realiseren die geen grote impact hebben op het net (middels opslag, koppelen vraag en aanbod voor de meter, waterstof productie etc.) Boven alles doet de stop van TenneT nu niets af van de kern van onze aanpak: besparen en kleine en middelgrote daken maximaal volleggen met zonnepanelen.

Meer informatie

Meer informatie is [hier](#) te vinden op de website van Stedin en [hier](#) op de website van TenneT.